

Peštalna plačana v gotovini.

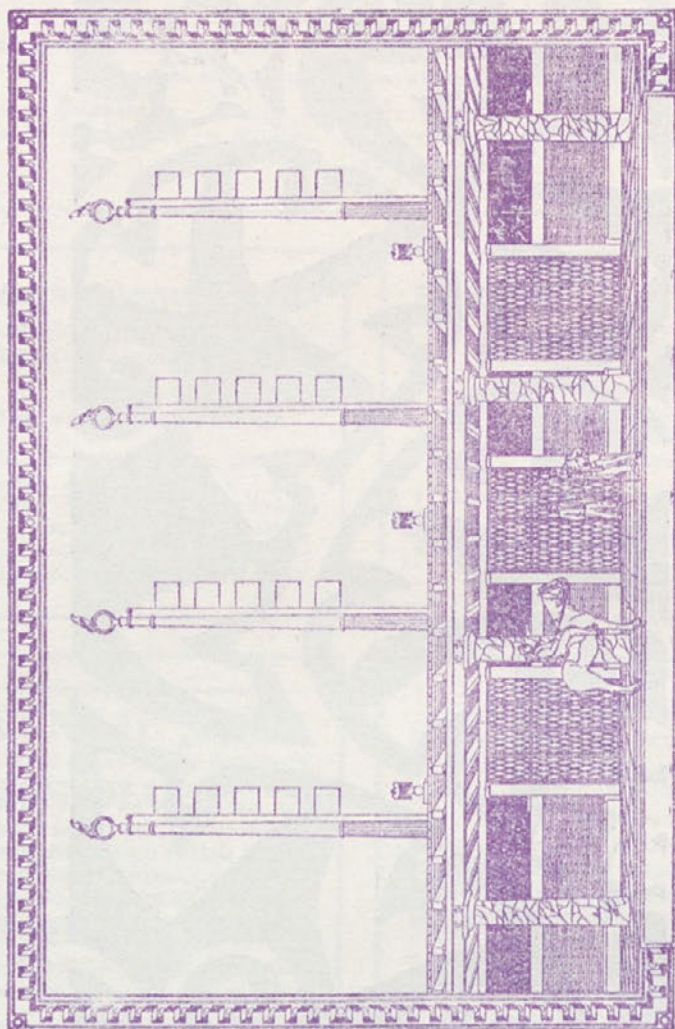

MLADOST

1928

Št. 8

P O R T A L O R L O V S K E G A S T A D I O N A

MLADOST glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 17. v mesecu. Urejuje dr. Gregor Zerjav, Ljubljana, Vodnikov trg 4. List izdaja konzorcij „Mladosti“ (dr. Joža Basa, Ljubljana, Dunajska cesta 88). Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč). — Upravišтво v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna Društvene nabavne zadruge). — Uredništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (Orl. Podzveza). — Naroča se: Upravišтво „Mladosti“, Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina: Za redne člane in starešine brezplačno, za vse druge Din 30.— letno; posamezna številka Din 2:50. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

LETNIK XXI

AVGUST 1928

ŠTEVILKA 8

Dr. Josip Jeraj:

Govor na čast apostolskemu nunciju Pellegrinettiju.

na slavnostnem večeru ob priliki sedemstoletnice lavantinske škofije.

Vaša Prezvišenost!

Iz dveh razlogov me veže prijetna dolžnost, da Vas pozdravim. Prvi razlog je, da se Vam kot zastopniku vrhovnega poglavarja Cerkve zahvalim za neštete duhovne dobrate, ki jih prejema orlovstvo od Cerkve. Orlovstvo se razcveta kot najmlajša mladika na drevesu Cerkve. Mladika živi od drevesa, od njegovih sokov; se hrani od njegovih korenin. Nehvaležni bi bili, ako bi Orli, ki se hranijo od sokov in milosti božje Cerkve, ne ljubili Cerkve. Zato se danes klanja Vam kot zastopnika univerzalne Cerkve, skale Petrove, najmlajši cvet lavantinske škofije, staročastite, sedemstoletne jubilanke, in Vam obljublja, da hoče vedno ostati zelena mladika na drevesu katoliške Cerkve, z njo rasti in se razcvetati, v njeni milosti poganjati, trpeti in zmagovati.

Orlovstvo pa se mora Cerkvi zahvaliti tudi za prosvetne in vzgojne dobrate. Cerkev ni orlovstvu samo duhovna mati, temveč tudi učiteljica prosvete. Saj je Cerkev pravir vse izobrazbe in kulture. 2000 let že vzgaja narode in ljudstva; 2000 let že pohajajo narodi iz šole sv. Cerkve. Pod njenim skrbnim vodstvom so zrastle iz patriarhalnih razmer in prvotnosti v prave kulturne narode. Pod energično roko rimskih papežev so se zapadni narodi Evrope usposobili, da so premagali otroško dobo prvotnosti in dozoreli do zrele močnatosti, da so v novem veku vzeli sami vodstvo svojih držav in svoje usode v roke. Bila je velikanska zasluga Cerkve, da je primitivne narode vzgojila za to visoko omiko in izobrazbo. Nobena druga uredba sveta se ne more ponášati s takimi uspehi!

Jedro teh uspehov pa je bila vzgojna metoda Cerkve: *energična disciplina in vztrajno delo*. S temi sredstvi je barbarske narode kultivirala in izobrazila za visoko kulturo, da so sposobni sebe voditi. To vzgojno metodo prejema tudi orlovstvo od Cerkve za svetno vzgojo mladine.

Mladina rabi v nerazviti prehodni dobi energično vodstvo in disciplino, da se usposobi za zrelo močatost samostojnega dela. Tukaj je orlovstvo šlo v šolo Cerkve in se od njene izkušnosti učilo, kako treba vzgajati mladi rod za zrelost.

Posebno pa je potrebna taka vzgoja mladini mladih slovanskih narodov, ki so se komaj povzpeli do svobode in si ustanovili lastne države. Tu treba s priznanimi sredstvi Cerkve usposobiti naraščaj za odgovorno vodstvo svobodnih držav. Zato ni zastoj iz teh nujnih potreb zrastle orlovstvo, da usposablja mladino za vodstvo države in gradi pot slovanski politični prihodnosti. Energična orlovska vzgoja je še bolj nujna, ker slovanski narodi nagibljemo že po naravi k nedisciplini in se težko združujemo za velikopotezne akcije, kakršne zahteva samostojni nastop v mednarodnem zboru držav.

Ozko in toplo naslonitev na Cerkev narekuje zgodovina in previdnost še posebno katoliškim Slovanom radi našega položaja v katoliški Cerkvi. Katoliški Slovani, posebno jugoslovanski in češkoslovaški, smo na žgoči meji dveh svetov: katoliškega zapada in pravoslavnega vzhoda. V našem ozemlju se križata dve različni miselnosti, ki bijeta neizprosni boj za obstanek.

Ali zmaga katolična Azija, krvoločna in fantastična utopija komunizma, ali pa zmaga krščanska demokracija in solidarizem zapada; ali zmaga duh discipline in avtoritete katoličanstva, ali pa zmaga zmedenost materializma? Od katoliških Slovanov bo v veliki meri zavisno, kako bo padla tehnična v boju, ki se ravno danes bje.

Orlovstvo kot avantgarda katoliške zapadne kulturne misli, se tega zaveda, da gre v borbi katoličanstva proti boljševizmu in materializmu obenem tudi za biti in ne biti omike in kulture. Ali hočemo ostati prosvitljeni kristjani-zapadnjaki, ali pa pasti za tisočletja nazaj v prvotni barbarizem? V Slovanih se bo boj med temi silami izbojeval. Orlovstvo se je s Ciril-Metodejsko idejo, ki jo je sprejelo z dušo in telesom, podalo v ta boj za zmago luči nad temo, izobrazbe nad boljševiško podivjanostjo. Gre v boj v zavesti svoje moči, ker se naslanja na starodavno moč Cerkve, ker je prepričano, da je osrčje Cerkve, Petrova skala, tudi danes tako močna, da bo kljubovala nasprotnikom in gradila proti boljševizmu in pretiranemu nacionalizmu univerzalno občestvo kraljestva božjega. Iz osrčja krščanstva, iz svetih rimskih katakomb hoče črpati sile, da se bo zgrnilo slovanstvo z vsemi svojimi silami v naročje Petrove Cerkve, in tvorilo mogočno korenino edine, svete, katoliške in apostolske Cerkve.

Vaša Eminenca, v imenu te slovanske katoliške mladine Vam kličem v naši sredini kot zastopniku Cerkve iskren:

Bog živi!

PROSVETA — IN — VZGOJA

Br. Janez:

Zgodba treh src.

IX.

Dnevi po tem dogodku so bili za Olgo strašni. Zvedela je vse, kaj se je godilo na fantovskem večeru. Česar se je njeno dekliško srce v zadnjem času v neki nepoznani slutnji balo, je bila torej resnica. Ciril se ji je odtuževal. Ona tujka v županovem mlinu ga je priklepala bolj in bolj nase. Fant, ki ni bil vaje ljubezni, ki ni skusil še nikdar pretkane umetelnosti ženskih zanj, je podlegel vabljenim, ljubezenskim čarom. Olga je že nekaj časa opazovala, da postaja Cirilovo zanimanje zanjo hladnejše, njegovi pozdravi le bolj izraz potrebne uljudnosti, da se je celo nekam izogiblje in naravnost boji. Iz njegovega

obnašanja je sklepala, da jo fant spoštuje kakor kdaj prej. — Njegovo nagnenje do nje kolikor ga je ostalo, je postalo naravnost boječe. A ni si mogla več tajiti, da je lahkomišljenemu, uživanja željnemu fantu Dora več kakor pa ona, preprosta, skromna vaška deklica.

Mnogokdaj se šele ob ločitvi pokaže mera ljubezni in trdnost srčnih vezi skusimo neredko šele takrat, kadar se trgajo. — Olga ni nikdar priznala Cirilu svoje ljubezni, saj jo je tajila celo sama sebi, a sedaj, ko se ji je zdelo, da ugaša lepi sen, je trpela najhujše duševne in srčne muke. Naenkrat je zazevala v srcu praznosta, ki je ni mogla s čim spopolniti. Luč, ki je svetila njenim tihim sanjam, svetloba, ki jo je ogrevala v težkih dneh, je ugašala in čutila je temo, ki nastaja v njej in okrog nje. Kaj naj jo še veseli, čemu naj živi, to so bila vprašanja, na katera je odgovarjala s tihimi solzami.

Nagelj bo znova zacvetel, — za koga? Komu naj povije šopek? Za koga naj se odeva s svojo novo obleko; čemu še tisti skromni lišp, ki ga je imela? Komu naj cvete ona sama in njena mladost? Življenje se ji je naenkrat zazdelo grdo in ničvredno, svet pust in prazen, dnevi brez solca in noči brez zvezd.

Kaj najlepših upov, najlepših pesmi in najbolj dehtečih rož, ki ne poženejo nikdar več v življenju, stre v duši prva prevarana ljubezen. — Hrepenenje srca se pozneje nikdar več ne prelije v tako harmoničen akord. Zato je treba imenovati srečno ono sree, ki se brez ran, ki jih seka prevara in razočaranje, more okleniti edino ljubljene bitja in veliko srečo si smeta obetati bitji, ki moreta s trajno življensko zvezo potrditi pravo in edino ljubezen.

V težkih urah prijateljska beseda in blagohotno razumevanje prinese veliko tolažbo. — Tudi Olga je v svoji nesreči iskala po taki duši. Njena skromna sobica je bila gluha za njene vzdih; dušila je le jok njenega razbolelega srca. Najrajši bi odšla nekam daleč, daleč proč. Preveč jo je vse spominjalo na dragega, ki ni bil več njen. Tista bela steza na vrtu, po kateri je prikorakal s koso na rami in se postavil za trenutek pod oknom ter se pošalil, — je ležala zapuščena. Na njega jo je spominjala vsa hiša, kjer se je tolikrat mudil, o njem je govoril nagelj in rožmarin, s katerih mu je povijala šopke.

Deklica je razmišljala, komu naj zaupa svojo srčno bol. Zraven tega so se ji vzbujale še druge misli, za katere bi rada našla odgovor. Spomnila se je na brata svoje rajne matere, ki je bil redovnik in ga je le parkrat videla v življenju. Rajna mati se je v važnejših zadevah vedno nanj obračala in isto je v svoji bolezn, ko je čutila, da ji ginejo moči, tudi njej priporočila. Temu stricu bi se še najlažje razodela... Odločila se je, da ga obišče in se mu popolnoma zaupa.

Oče Luka jo je sprejel nad vse ljubeznivo in pristrčno. Saj ga je deklica v vsem tako spominjala rajne sestre. Vesel je bil svoje nečakinje. Po nekaj letih ločitve jo je našel razcvetelo kakor lepo rožo, kateri pa je že prvo spoznanje življenja zatemnilo solnčno nebo. In ko je videl v njenih lepih očeh solze, se mu je vzbudilo globoko sočutje do uboge, male sorodnice. Njena povest je bila preprosta, vsakdanja, a je le znova potrjevala, kako rahlo je dekliško sree.

Duhovnik je dolgo molčal, zatopljen v resne misli. A ko je spregovoril, so bile njegove besede bolj samogovor kakor odgovor deklici.

»Da, tudi ljubezen ne osreči. Ali še več: tudi ljubezen je trpljenje. Vse hrepeni po njej, za njo gredo vsa pota, neprestano jo išče človeško hrepenenje, po njej so bolna vsa srca in izmučene vse duše. A če jo slednjič z žejnim grlom prestrežeš kapljo, tedaj stoprav začutiš lakoto po njej in potem si je želiš več in več. — A tudi tisti, ki jo uživajo, niso popolnoma srečni. Vedno so v strahu, da je ne izgube. Tako tudi ljubezen ne osreči nikdar celega srca. Kakor solnce planini, to je nam ljubezen, Gorkota, svetloba, luč! Toda kadar se vsi vrhovi zlate v solnčnih žarkih, vedno so še temačne globeli, kamor ne posije žarek.

Enako je tudi s človeškim srcem. Čeprav ljubezen uživa, vedno je še polno skritih gub in koticov, kjer tiči dvom in strah, kjer trepeče nemir in bojazen. — Zato Olčka moja, ne žaluj preveč. Človek je zelo nestalno in slabotno bitje. Vse, kar je združeno z njim, je podvrženo menam in spremembam. Nič ni trajnega in večnostnega. In kdor na človeka sežida vso svojo srečo, jo je sežidal na pesek. Prej ali slej se bo ob viharjih, ki so neizbežni, njegova stavba sreče zrušila...«

»Toda, gospod stric, zakaj je potem tako naše srce, da se z vsemi utripi naveže na dragega...«

Obilne solze so znova zalile lica deklici.

Duhovnik je zopet dolgo molče motril mladenko in pustil, da si v solzah uteši bolno dušo.

»Človeško srce, Olga, je nedoumno. Ena tistih skrivnosti je, o katerih kvečjemu lahko rečemo, kaj ni, če ne vemo, kaj je. Ko s težavo prodreš v en skrit hram, opaziš, da vodijo sledovi še do drugih, globljih in vse bolj skritih. Našlo bo svoje popolno utešenje pač šele v Bogu, svojemu izvoru in Stvarniku. Šele tedaj bomo pili ljubezen, ki bo šla iz zarje v zarjo vso večnost. In tedaj verujemo, bomo popolnoma srečni...«

Polagoma se je deklica umirila. »Gospod stric, ali vam smem zaupati vse svoje misli? — Govoriti hočem kar naravnost. Po vsem tem se mi zdi življenje brez vrednosti. Prosto in v prazno mi teko dnevi. Vsiljuje se mi misel, da bi pustila svet in odšla v kak samostan... Morda se umirim in najdem zopet sama sebe. Tako upam dati svojemu življenju zopet nek smisel in namen... Prosim, gospod stric, svetujte mi!«

Topot pa oče Luko ni nič kaj dolgo razmišljal. Olgi se je zdelo, da mu je celo lahek nasmeh preletel zguban obraz, ko je govoril: »Meniš, da je samostan primeren kraj za ranjena srca? To se zelo motiš, Olga. In praviš, svet bom zapustila. Ali pomisliš, da boš ves tisti svet, ki je v tebi, — ponesla s seboj? Zunaj se s to in ono stvarjo raztreseš in zamotiš, v samoti bo tem glasneje vpilo. — Draga moja, ti moraš vedeti: samostan je pokora in žrtev. Človek je človeku veliko. Ali ni Bog govoril že v raju: ni dobro za človeka, da je sam? Vsi, ki se odločijo, da gredo sami skozi življenje in so normalni in zdravi, nosijo v sebi veliko praznoto, ki jo more vredno izpolniti le velika ljubezen. Najvrednejše jo izpolni ljubezen do Boga in iz te ljubezni izvirajoče žrtvovanje za trpeče in pomoči potrebno človeštvo. A za večino ljudi je Bog odločil in hoče, da v zakonski zvezi iščejo svojo srečo. — Ti nisi še vsega premislila, hipno neugodje ti narekuje nepremišljen sklep, ki bi ga morda pozneje še bridko obžalovala. Dvomim, da poznaš dovolj sama sebe. Pošteno in dobro dekle si, a to še ni vse. Po mojem preudarku si preveč in premalo skusila sveta, da bi bila za redovnico. Preveč, da ne bi vstajali spomini, premalo, da bi svet ne imel za te več svojih mikov. — Zaenkrat ti svetujem le to: imej pogum živeti! In potem pazi na svoje srce. Vedi, da je srce kakor ptiček v roki. Dokler ga držiš, veš kaj imaš, a ko ga izpustiš iz roke, ga je težko loviti. Naj te ta prva, grenka izkušnja izmodri za bodoče.«

»Toda, gospod stric, — saj ne bom nikdar več mogla ljubiti. Moje srce je strto...«

»To se bo videlo. Čas je mogočen zdravnik in zaceli še drugačne rane. Je še sploh vprašanje — Olga je videla, da se je gospod stric sedaj že resnično nasmehnil —, je vprašanje, če je tvoja ljubezen bila res zasidrana notri v duši, — in če ni bilo vse skupaj le neka čutna navezanost, ki se razkadi, čim zazna res pravi, krepki moški značaj. Saj takega fanta, ki je tak vetrnjak, nisi mogla spoštovati! In če ga nisi v duši spoštovala, ga tudi nisi iz vse duše ljubila... Najbrž te je premotila le njegova zunanost, njegov nastop, prijaznost,

— ne da bi kdaj resno do kraja premislila, kako je med vama... Torej le pogum, ostani dobra in upaj, da zate še niso zašle vse zarje...»

Oče Luka bi Olgo skoraj prepričal, da Cirila niti rada ni imela. Tako prepričevalno in ljubeznivo je znal govoriti. Obložena z lepimi nauki in potolažena v duši je odšla od dobrega strica.

(Dalje.)

Mehikanski junak.

(Joahim de Silva y Carrasco.)

Iz španskega prevedel urednik.

V. poglavje: Po mučeništvu.

Med verniki mesta Zamora se je hitro raznesla vest o junaški smrti obeh apostolov. Trumoma so hiteli katoličani na pokopališče, da bi videli trupla kruto umorjenih apostolov. Pomakali so robce v kri mučencev in jih kot dragocene svetinje shranjevali. S seboj so jemali zemljo, ki je bila napojena s sveto krvjo, trgali so cvetke in travo, ki je bila z dragoceno roso poškrpljena. Njihovo obleko so smatrali za častljivo svetinjo in vsak je skušal dobiti vsaj majhen kosček od nje. Sveta trupla so bogato obsuli s cvetlicami. Vsakdo je po moči prispeval za nakup lepih belih krst in kar v procesiji so prinašali cvetlice in vence za zadnjo zmagoslavno pot mrtvih junakov.

Neki kanonik iz Zamore, ki je tudi prišel počastit mrtva junaka, je opazil zaboj, na katerem je počivala Joahimova glava ob smrti.

Vzel ga je s seboj in nekaj tednov pozneje je šel sam v Tacubayo, da je osebno izročil mučenčevi materi ta zanjo tako dragoceni zaklad.

Ko se je zvečerilo, so katoličani spoštljivo in slovesno položili trupla obeh mučencev na mrtvaški oder sredi cvetličnega gaja.

Tudi ponoči so neprestano prihajale nove trume vernikov, da počaste junaka in polože vence in potrosijo cvetja okrog obeh krst.

Naslednje jutro so pod splošnim sočutjem mesta in v globoki žalosti pokopali zemske ostanke obeh mehikanskih mladih apostolov.

* * *

Pravična božja roka se je kmalu pokazala na rabljih, ki so se ponudili za izvršitev prostaške krivice. Castniku, ki je oddelku poveljeval, se je po dveh dneh udrla kri in je umrl. Enemu izmed vojakov se je splašil konj in ga je vrgel na tla, kjer je mrtev obležal.

Ko so Callesovi pribočniki sprejeli vest o usmrtnitvi, še niso bili zadovoljni s krvjo plemenitih mladeničev. Izdali so ukaz, da se Joahimov oče in njegovi sorodniki odstavijo od služb in da se jim odvzame vsak dohodek in vse premoženje. Tako je zgrbil g. Luis de Silva takoj mesečno plačo v znesku 400 pesetas in izseliti se je moral z vso družino iz dosedanjega stanovanja. Bog pa človeka ne preizkuša nad njegove moči. Čez nekaj časa je mučenčeva mati že mogla pisati: »Bog je poskrbel za nas in ničesar nam ne manjka.« On, ki oblači lilije na polju in pticam preskrbuje hrano, tudi svojih zvestih prijateljev v stiski ne zapusti.

* * *

Grozna vest je gotovo morala starše mučenčeve strahovito zadeti. Poročila časnikov, ki so imena umorjenih takoj objavili, so kakor nabrušen meč prebadali srce uboge matere. »Prve ure,« tako pripoveduje mati sama, »nisem več vedela, kaj se okrog mene godi. Ko sem se zavedla in bila na jasnem, da ne bom nikdar več gledala njegovega obličja, nikdar več slišala njegovega glasu, tedaj sem vprašala svojega ljubega Joahima: 'Oh, kaj so ti storili, srčno dobri mladenič? Ali nas res ne bo zadela nobena nesreča več? (Kajti tudi Ignacio je bil z doma.) Ali nas bo Bog resnično obvaroval?' in v bridki žalosti sem rekla: 'Bojim se, da bom morala žrtvovati še enega ali dva sina!« (Pismo na sestro Asuncion.)

Toda živa vera in milost božja sta držali težko poizkušeno mater v njeni grozni boleti pokonci. »Ko je Pikin šel na svoje zadnje propagandno potovanje, sem molila k presv. Sreu: 'Gospod, če je mogoče, naj gre ta kelih od mene, toda tvoja volja naj se zgodi.' Sedaj pa pravim: 'Gospod, naj pomaga življenje mojega sina za rešitev naše domovine!« (Pismo z dne 2. oktobra 1926 na isto sestro.) Krščanska mati v tej strašni preizkušnji ni podlegla; junaško je preneslo njeno materinsko srce kruto izgubo.

Nekaj dni pozneje so se valovi trpljenja popolnoma poglobili. Zmaga je bila docela priborjena.

»Naj živi Kristus kralj! Naj živi Mati božja guadalupska!« (Joahimove zadnje besede) tako je pisala 23. oktobra sestri: »Oh, Asuncion, kako slabo sem ravnala nasproti Bogu in Materi božji. Trpljenje sem samo napol Bogu žrtvovala. Prosi zame pri Bogu za odpustčanje. Včeraj in danes sem ga pri sv. maši prosila odpustčanja. Rekla sem mu: »Ne samo Joahim, ampak tudi Ignacio in vseh mojih šest sinov! Saj so njegovi in ne moji. Tako je žrtev popolna in brez pridržka. Ali ni to junaštvo matere Makabejke?«

Njena vdanost v najsvetejšo voljo božjo je bila globoka in resnična. Zrcali se še v drugih njenih besedah: »Ko so bili moji sinovi še majhni in ko sem jih sama hranila, jih pestovala in poljubljala, me je večkrat s strahom navdala misel, kaj če mi pomrjo. Mislila sem, da bi potem vsled bolečine in trpljenja ne mogla več živeti. Toda sedaj, ko me je prvi za vselej zapustil in oh, kako! ali sem mar umrla? Ne, nasprotno, pri vsem trpljenju se boljše počutim.«

In drugič: »Velik čir me je popolnoma nesrečno napravil. Vbrizgavali so mi mojo lastno kri, pa vse ni nič pomagalo. Prišel me je obiskat sin Luis, položil name Joahimovo suknjo in mi rekel: »Ljuba mati, le z zaupanjem prosi Joahima, da te pozdravi.« In res se zdi, da me zdravi, zakaj čir je zginil in tudi mrzlica me več ne trese. Tudi spanje se mi je povrnilo.« (Pred kratkim je dospela iz Mehike vest, da je mati popolnoma ozdravela.)

Tudi oče Silva je strahovito vest prenesel s krščanskim junaštvom. V pismu, ki ga je pisal redovnici, sestri svoje žene, se v ponižnosti in vdanosti pokaže pravega očeta svetnikovega. »Tvoje besede so nas potolažile v naši boli za ljublim sinom, katerega nam je Bog podaril, ne da bi mi zaslužili. Radi se vdamo v najsvetejšo voljo božjo. Vsi smo trdno prepričani, da je naš sin v istem trenutku srečno šel v nebeško slavo, ko se je njegovo s krogami prestreljeno telo zgrudilo na zemljo. Bog bodi česčen!« In na drugem mestu pravi oče: »Priznam, da nisem bil nikdar vreden imeti takega sina; kar je bil in kar je delal, vse je bilo izključno delo milosti.«

Kako bo pač Manuelov oče sprejel strašno novico? se je ves v skrbeh vpraševal gospod Silva, zakaj Joahim ga je prosil dovoljenja, da sme Manuel iti z njim in je obljubil, da bo zanj skrbel. Ravno so se posvetovali, kako bi žalostno vest družini Melgarejo sporočili kar najbolj obzirno, kar je vstopil gospod Melgarejo sam, objel gospoda de Silva in mu zaklical: »Srečna sva, zakaj očeta dveh mučencev sva.« Da, to so junaški očetje, vredni sinov mučencev! (Konec sledi.)

Vital Vodusek:

Jutranja pesem.

*Zahvaljen, Gospod, za jutro, ki vanj nas budiš,
in za solnce, ki pot v nebesa pred nami gre;
z zlatimi žarki nam sije Tebe v srce,
da kakor v majhnih nebesih v nas živiš.*

*Stokrat blagoslovi nam nove dni
in odmakni nam nebu skriti zapah,
da se ujame nam božja milost v rokah
in nam v tisoč dušah bogato rodi.*

*V bojih zvesto nas brani Tvoj blagoslov,
kadar smo slabi, se tesno skloni nad nas,
kadar smo žalostni, Ti nam zveseli obraz,
pelji v bogato nas dedščino božjih sinov.*

*Oče, dobro varuj nas brate vse,
da življenje ne zlomi nam mladih sil:
močne in slabe nosi nas v zadnji cilj,
ko se nam večni dan odpre.*

Tako rad se vračam po gorjanski cesti domov: od tam se najprej odpro mojim očem vrata v Belokrajino in vidim prav do Kulpe: bele njive zrelih žit, belo kamenje, bele srajce, žalostne križe sredi njiv; in lovim domačo pesem o kolovratu in devojki, ki si prede balo. In še trhlo tepko vidim, na kateri je skrita moja svetla mladost — pa kaj bi pravil! Še tja vidim, koder mi loze skrijejo sela in tih^o koče. Oj, tudi tebe vidim, dragi moj očka Jože Stepan iz Čuril, in vse tvoje, ki jih tako lepo učiš kot naši najboljši očelje.

In tvoje besede poslušam in tvoje srce:

»Nisem si iskal dekleta, kot oni fantje, ki govorijo o srcu in zvestobi in resnici, pa ne poznajo ne srca ne zvestobe ne resnice.«

Tako si se raznemal v govoru, ko sva te na večer obiskala: Tine in jaz. In pollej si trpko odkrival:

»Mladost in mir in Marijo ukradejo dekletu, hudičevi zvodniki! Bog mi odpusti kletev — in že gredo naprej, da pustošijo čista dekliška srca; ne vedo, da za njimi ostane le mraz in razdvojenost in brezup. Ne vedo, da je moč v zavodenem dekletu izgorela, da je vera v čisto fantovsko ljubezen porušena; in da oči takemu dekletu oslabe: ne vidi več v notrino, v dušo, le v meso. In če se zaluča v prvo kalužo ob poti, da vsaj za hip prekriči bolečino tiste ure, ko jo je ljubljeni zvodil in ostavil — kdo bo sodil! Sirote — sto in sto jih je bilo ogoljufanih, kot bi v eni noči posekal celo lozo nežnih drevesc... Le tisti deklici se vrne pokoj, ki je našla najlepša svetca: Jezusa in Marijo...«

Oj, jaz pa si nisem iskal dekleta za pesem in vrisk, ženo sem si iskal, ki bi nosila moje misli, moje želje, moje srce. Ta bo moja edina, moja sveta; ta bo blagoslovila najino hišo v cerkev; ta bo mali moji deci.

Tam iz drevja je gledala bela kajža, v njej pa je živela devojka Marija, čista, kot bi bela roža cvela ob lozi. Če sem šel na polje, je bila njena misel z menoj; če sem podiral bukve v šumi, je stala ob meni kot angel iz nebes, in me čuvala. Če sem molil v cerkvi, mi je bilo, kot bi ona odgovarjala. In na večer, ko sem legel brez križa, mi ga je ona prinesla na čelo, na ustne, na prsi.

Tako je bila moja vsaka misel pri njej. Pa Marija ni vedela za mojo skrivnost.

Oj — pet fantov jo je prosilo, jaz pa nisem znal, kaj bi, kako bi. Šel bi do kajže in razodel:

Dekle, če me ti ne maraš, ostanem sam.

Pa bal sem se odgovora:

Jože, ostani sam; pet jih je bilo, enemu sem dala besedo...

Pet jih je prosilo in za vsakega posebej se mi je stresalo srce, kot bi z razbeljeno iglo vbadal vanj.

In takrat se je zgodilo, da sem sanjal. Sredi noči je bilo, ko so se vrata šumno odprla in nebeška luč se je razlila po izbi. Od vrat je šla ona, v beli obleki. Lasje so se ji spustili po plečih in prsih, vrh njih je ležal bel venec. Za roko jo je vodil angel Rafael; ko je obstala ob mojem zglavju, tedaj se je strop odprl in v luč je segla božja roka in naju blagoslovila...

Zbudil sem se in slika je ugasnila; v meni pa še danes gori, kot bi se bila sinoči užgala; in verujem v tiste sanje, ker so božje.

Vstal sem v jutro, šel v cerkev in prosil angela Rafaela:

Rafael, Tobiju si šel ženo iskat, še meni jo išči!

Zvesto si našel Tobiju: umerala je, ljubila je in vdano trpela za vse. Glej, Rafael, tudi moja Marija bi.

Tobija je pollej hodil tvoja sveta pota, tudi jaz bom. Pa še težko svečo ti bom užgal, ki bo tebi v čast, meni in moji Mariji pa v spomin gorela.

Še tisto popoldne sva šla snubit, oba v praznični obleki: jaz škornje, on čarape; jaz klobuk, on dolge pšenične lase po srajci, no, prav tak je bil kot v svetlih bukvah Zgodeb. Nisem ga videl, ali čutil sem ga poleg sebe, velikega in lepega.

Marija v beli kajži pri lozi je bila doma.

Marija — je vprašal v meni Rafael — Marija, hočeš mi biti žena?

Jože, pet jih je prosilo, ali noben ni bil pravi. Srce mi je reklo, da oni, ki ga ljubi, še pride. In od danes ne bo nikogar več: zakaj samo tvoja sem.

Tako je povedala Marija, moje dekle.

In od takrat je Marija moja zvesta žena. Nad težkih dvajset let. In Rafael ni šel od mene. V naši hiši živi in gre z nami na njivo, v lozo, v trtje, povsod. Z ženo gre, z menoj, z dečo.

Oj angel Rafael, naš hišni prijatelj, Bog s teboj! —

»Naj mi drugi apostoli ne zamerijo — ali moj je Janez! Tisti ljudje so moji, ki imajo vedno isto obličje: ko jedo pšeničen ali debelačen kruh, ko so trezni ali vinjeni, ko so stari ali mladi. Taki so moji. Zato je sveti Janez moj:

Ko je tri leta gledal Jezusova čuda, se ni maknil od njega. In ko je Učenik visel na križu, se tudi ni genil. Tri ure. Pa te tri ure so bile za Jezusa daljše od treh let. Peter se je pridušal, da bo šel v smrt za Učenika, pa se je zbal in skril. Nak! Tak ni zame. Janez je bil mož: kar je čutil, je rekel in storil.

Danes pa ni dosti mojih. Tvoj ale, Tine, on je mož; on je čisto moj, drugi so šlake. Pride k meni sosed in govorica. Kaj ti ne pokima, če rečem, da coprnica na brezovi melli na Klek leti? In če obrnem, da je to le babja vera, ti zopet pokima. Še če bi ga tepel, bo kimal... Cel voz se jih je oni dan vozilo. Volit so šli.

Koga boste?

Tebe, če plačáš za liter.

Glejte, poln liter ga izlijem na obršje, pa še liter vržem v kamen, da bi me nikdar take šlake ne volile.

Tako sem jim vrnil, pa so šli kot politni psi.

Ej, Stepan Jože iz Čuril, on pa dela drugače: če verujem v kaj, bom javno izpovedal; izpričal bom resnico, pa naj me pollej kamenjajo! Nikoli ne lajim, če sem kriv; nikoli ne rečem besede, ki bi bila lažna. Če bi komu obljubil kozarec vina in bi umrl, bi iz groba vstal in onega povabil. Ne mogel bi spat, obljuba bi bila težek kamen na srcu.

Pa pride poslanec, ki je učen; obljubi mi, stisne roko: Za štirinajst dni dobiš, kot je amen v očenašu... Šel je mesec, leto se je skrilo, jaz pa čakam in bom čakal. Fej, laki ljudje niso moji. Povej mi resnico, če je tudi grenka, rajši jo čujem kot sladko laž. Nisem Taljan... <

>Od trijarške Matere sva morala z ženo med Gorenjce. Tam pa nimajo trte, nimajo belih srajc, nimajo križev sredi njiv in ne tople ljubezni: vse to je oslalo pri Treh farah. Midva pa sva vsak večer prižigala lučko in obetala:

Mati od Treh far, daj, da se vrneva. Le pri Tebi je zemlja, ki upokoji. Tukaj še v grobu srce joče. Zvon Ti bova obesila, svetel, bronast zvon, prav tolikega, kot so Ti ga ukradli za kanone. Line so prazne; večer ne moli, sobota ne poje; smrt je v grobeh, smrt je v stolpu, midva pa Ti vrneva pesem in molitev...

Marija od Treh far je čula. Oj, že sem ves up pokopal, nihče ni mogel, pa glej, pisatelj Finžgar, oj ta zlati mož, ta je storil, da sem se vrnil z ženo in deco domov. Župnika Finžgarja si Ti izbrala, trijarška Mati, da nam je pot odprl v Belokrajino. In od takrat vsak večer čakamo pod brajdo večera. Osem nas je, pa vsi molimo kot otroci, kadar se oglasi zvon, ki sva ga z ženo Materi od Treh far kupila... <

Cvet je oblekel slive in jabolane v belo, breskve pa v rdeče oblačilo, trtam se odpirajo oči, golobje grulijo po strehah svojim nevesticam — oj, kaka more biti pri nas, v Belokrajini, pomlad! Nocoj, ko pišem o Tebi, očka Jože Stepan iz Čuril, mi je v duši sladko, kot bi molil na zvon tvoje trijarške Matere in kot bi se s teboj razgovarjal o naši sveti zemlji, ki je ni take nikjer, pa naj bi šel iskat na konec sveta...

Daj, očka, poklenkaj pri Materi enkrat zame, da bi kmalu novo mašo pel...

Winkler Venceslav:

Molitev.

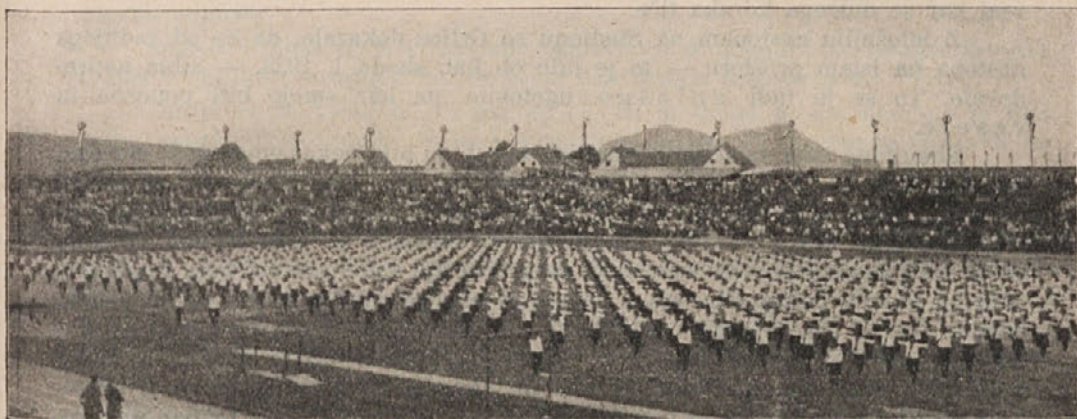
Gospod, daj mi ognja!
Stražarju je v molku noči
luč ugasnila
in išče zdaj s prazno roko
jutrnjo zoro.
Gospod, daj mi zvezd!
Romarju tvojemu v mraku
je pot se stemnila:
v vse kraje so črne planjave,
v vse kraje so tesne dobrave
in vse so brez zvezd.
Gospod, daj mladosti mi!
Hvalil te bom sredi pesmi in dela
in v najvišjih solncih bo duša drhtela
po tvojih rokah.
Gospod, o Gospod!
Tvoj borec, stražar in tvoj romar
hoče bledikave zrušiti zarje.
Primi ga s silno roko
in ga povedi krepko skoz viharje!

Jože Hvale:

Javna telovadba na Stadionu.

Enoglasna sodba vseh gledalcev, med njimi tudi onih, ki se na take stvari dobro razumejo, se glasi: da je bil letošnji nastop orlovstva v areni Stadiona po številu nastopajočih najboljši in najlepši, kar jih je doslej bilo, in da si je orlovstvo s tem nastopom na ugledu silno veliko pridobilo.

Ni moj namen in naloga popisovati velikanskega navdušenja ogromnih množic gledalcev, med katerimi so bili odlični cerkveni, vojaški in državni zastopniki poleg zastopnika Nj. Vel. kralja, vlade, obeh predsednikov oblastnih skupščin itd. itd., kajti vsem, ki so bili v areni navzoči, ostane telovadni nastop v trajnem spominu. Mnogo starih telovadcev, sedaj mož-starešin, je z zadoščenjem

Stadion: Članice proste vaje.

ugotavljalo, da ni lepšega spomina, kot je orlovska mladost, koje so se spominjali s solzami v očeh ob pogledu na mlade in zdrave telovadce v areni pred seboj, med katerimi so bili tudi njihovi sinovi.

Bil je to cvet naroda, ki se je s težkimi žrtvami odtrgal od vsakdanjega trudapolnega dela za nekaj ur, zavedajoč se svojih dolžnosti za skupnost in ugled organizacije. Bratje! Vsa čast vam! Srečna domovina, dokler zdrav rod in srečna nam mājka Jugoslavija, dokler taki sinovi!

O telovadnem nastopu sledeče: Točno 5 minut po napovedanem času je prikorakalo skozi glavna vrata ob Dunajski cesti po nasipu v areno 720 Orlic, razdeljenih v tri oddelke k predpisanemu razstopu in prostim vajam. Veličasten pogled na mogočne vrste, ki so se pomikale po nasipu v areno v najlepšem redu, toda s prekratnim korakom, ostane za vedno v spominu.

Razstop je bil izvršen v glavnem dobro, le tu pa tam so motile posameznice, ki menda niso vedele, v katero vrsto spadajo. Priročenje po razstopu bi moralo biti boljše; je pač znamenje, da telovadkinje premalo pazijo na povelja! Kolonistke so bile dobre, kajti upoštevati je treba, da za rajalni pohod in razstop ni bilo prave skušnje.

Proste vaje so bile izvršene prav dobro, ako izvezam hipno zavalovanje v levem kotu, ki pa v splošno ni motilo. Skušnje prostih vaj v soboto so bile dokaz jako srečne poteze v nedeljo, ko se pri javnem nastopu ni pustilo vaje

ponavljati. Kakor že omenjeno, so bile proste vaje prav dobro izvedene, toda pravega učinka kljub temu niso imele.

Ravnanje in kritje med izvajanjem prostih vaj je bilo dobro, do popolnosti pa vendar še nekaj manjka. Vzrok temu je pomanjkanje pazljivosti nastopajočih, akoravno je vodstvo nastopa v obrambo takih nedostatkov storilo vse, kar je bilo v tem oziru sploh mogoče. Treba bo pač i v bodoče pri vsaki telovadbi, na tečajih in revizijah, vedno ponavljati: kritje, ravnanje; kritje, ravnanje in zopet kritje, ravnanje itd., dokler to ne preide vsakemu v meso in kri. To velja v s e m ! Skušnje kažejo, da nam manjka takih stvari, ki se sicer pri majhnih nastopih na kakšen način morda še dajo pogrešati, pri velikih nastopih pa se vedno bridko maščujejo in naravnost porazno uplivajo.

Sestop po prostih vajah v tri- in šesterostope je bil slab, za kar pa so odgovorne kolonistke, ki se niso postavile med posamezne vrste in s tem pokazale telovadkinjam smer sestopa. V drugi vrsti pa so krive telovadkinje same, ki še vedno premalo pazijo. Odhod iz arene je bil veliko boljši kot prihod, vsaj kar se dolgega koraka tiče.

Z letošnjim nastopom na Stadionu so Orlice dokazale, da so od zadnjega nastopa na istem prostoru — to je bilo ob kat. shodu l. 1923. — silno napredovale. To se je tudi splošno ugotovilo, na kar smejo biti ponosne in ves e l e.

Simultane vaje na sedmih bradljah hkrati so bile nekaj popolnoma novega. Splošna želja je, da se iste pri vseh, zlasti pa pri večjih nastopih, za vedno ohranijo. Vaje je izvajalo po 14 telovadcev hkrati, in sicer v treh skupinah in treh stopnjah, kakor so bile predpisane za letošnje S. O. Z. tekme. Izvedba prvih treh stopenj je bila malo nad povprečnostjo vsled neenotnosti. Ponovitev istih pa je bila dobra. Skušnja v soboto je obetala pri tej točki popoln uspeh, vendar pa so bili telovadci od tekem prejšnjega dne tako utrujeni, da kaj boljšega ni bilo pričakovati. Sicer pa smo s prvim takim nastopom lahko zadovoljni, upoštevajoč razloge, ki sem jih navedel. Neopravičljiva pa je odsotnost onih tekmovalcev, ki so v soboto tekmovali, bili pri skušnji, na dan nastopa pa so se »druk ali«.

Orodje je bilo postavljeno in pospravljeno še dokaj hitro in v redu. Skušnje za to seveda ni bilo nobene —.

Igre orličev, mladcev, mladenk in gojenk so gledalcem najbolj ugajale. Škoda le, da se niso mogle vršiti po prvotno zamišljenem načrtu. Z malimi je pač križ. Pa z njihovimi vaditelji je tudi včasih velik križ —!

Od preko 200 nastopajočih s prostimi vajami, igrami in dr., so najbolj ugajali mladci s šotori v sredi arene. Jeseničani so v kuhanju »polente« in črne kave taki mojstri, da se jim je že v soboto, ko so na Stadionu taborili, vse čudilo. Ko bi le vsi videli, kako ti znajo svojo »vilo« hitro postaviti. Komaj se človek prestopi in ozre naokrog, pa ti že stoji »vila« pokonci in kako trdno! Visok vojaški dostojanstvenik se je izrazil o postavljanju šotorov jako pohvalno in je rekel, da jih postavljajo »tačno prema propisima«. In kako hitro so zakurili tam v tisti veliki jami (areni). Šlo je kakor za stavo, pa brez papirja, slame in bencina! Vse je začudeno gledalo in ni moglo verjeti, da so takile »fantički« v teh stvareh že tako izurjeni. To so pravi požigalci, tako jim gre od rok —. Na isti višini so bili mladei iz Ljubljane.

Jako učinkoviti so bili tudi nekateri brezhibno izvedeni skoki pred glavno tribuno, koje so izvajali mladci odseka Krakovo-Trnovo.

Za mladci je vzbujala največjo pozornost 27 mož močna vojska orličev odseka Krakovo-Trnovo pod vodstvom br. Prosen. Sicer mala armada, toda odločna in korajžna, je z »u r a« klici po nasipu arene jurišala z nasajenimi bajoneti na vse navzoče in se je ustavila šele pred glavno tribuno —. Tu je

izvedla nekaj brezhibnih vaj s puškami, nato pa obvezne proste vaje. Želi so obilo pohvale in priznanja — tudi zasluženost —, kajti vojak, in sicer dober vojak, ni kar tako lahko biti —. Hvala Bogu, da je bila ravno tamkaj glavna tribuna, kjer je ta vojska zavzela svoje »položaje« in se ustavila, kajti nihče ne ve, kaj bi se lahko zgodilo, če bi jurišali kar tja naprej proti »jugu«...

Pri igrah so prišli na svoj račun prav vsi, tako gledalci, kakor tudi oni, ki so sodelovali. Videti je bilo vse mogoče, vzbujali so se spomini mladosti, ki se nikdar več ne povrne nazaj... Igrice, kakor: trden most, dvoboji, ravbarji in žandarji, viteške igre, rokoborci, gledaj, gledaj v vodnjak, pručke, piskerčki, Marička sedi na kamenu itd. itd., vse mogoče in nemogoče. To je bilo res nekaj za drobiž —. Poleg tega je bilo opaziti tudi nekaj skupin, ki so hotele biti bolj »resne« kakor otroci z igricami. Izvajali so razne proste in redovne vaje, malo večji pa so se celo vrgli prav po ta »velkih« in so tekali po areni na dolge in kratke proge... prav za res —.

Škoda, da je moralo plezanje na mlaje združeno s tekmami vsled tehničnih zaprek odpasti.

Nastop drobiža se je v glavnem posrečil in je ljudem jako ugajal. Manjših napak tu ne bom omenjal, ker se bo o tem drugje razpravljalo.

Zaključek te točke je bil tek na ca. 50 m dolgo progo, nato pa je bilo treba napraviti še »smuk« skozi pripravljene lestve, ki je seveda napravil na vse navzoče prav dober utis. Bilo je mnogo odobravanja, pa tudi smeha...

Na vso to mladež je vplival nastop, kojemu so prisostvovali, kar najbolje, zlasti še dopoldanski spreved, kojemu se niso mogli načuditi. Vse to jim bo ostalo v spominu do konca življenja. Škoda le, da kaj takega ne vidijo večkrat, in vsi!

Pri orodni telovadbi je nastopilo 12 vrst s 85 telovadci, in sicer 6 na drogu, 5 na bradlji in 1 vrsta na krogih. Izvajane orodne vaje so bile primerne, opazilo pa se je tudi nekaj vrhunskih izvedb. Posamezniki so želi obilo pohvale. Le tuptam je bilo opaziti nekaj nesigurnih izvedb in telovadcev, ki se za nastop niso dovolj pripravili. Prihod in odhod sta bila boljša kot doslej, toda zadovoljen s takimi stvarmi ne bom vse dotlej, dokler ne bo šlo kakor po »žnorce«! Na take stvari, kakor je prihod in odhod od orodja, je treba polagati pač malo več pozornosti. K dobri izvedbi na orodju spada tudi lep prihod in odhod!

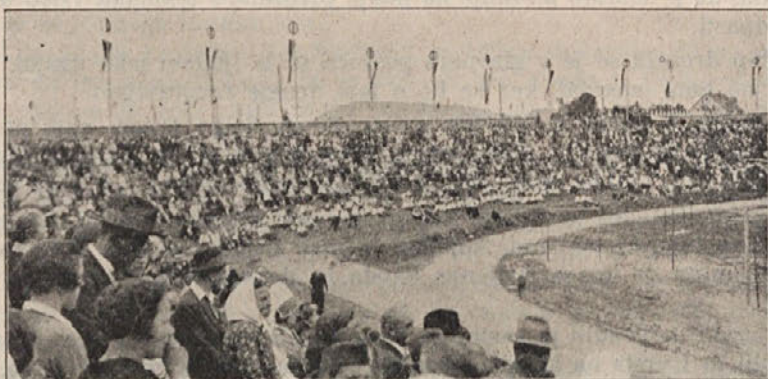
Tekači na dolge in kratke proge, zlasti mladi akademik Šoukal, so vzbujali pri gledalcih splošno pozornost in odobravanje. Tudi metalca kopja v sredi arene sta pokazala svojo popolno izurjenost. Škoda le, da se je morala lahka atletika vsled bližajoče se nevihte prekiniti in dati prostor zadnji točki, to je prostim vajam članstva. Bila bi to brez dvoma najlepša točka prireditve, kajti razpolagali smo z močnim kadrom kar najboljših pripravljenih tekačev in atletov.

Za mogočno plapolajočimi prapori S. O. Z. in odsekov, preko 50 po številu, se je pojavila na nasipu arene ob ogromnem aplavzu vseh navzočih armada telovadcev, razdeljenih v 4 oddelke po 275 telovadcev k predpisanemu razstopu in prostim vajam. Kakor vedno, tako ostane tudi ta najlepši prizor nastopa v areni vsem v trajnem spominu.

Prihod in razstop članstva je bil dober, motile so le srednje vrste, ki so bile po razstopu nekoliko daljše od drugih. Je to napaka onih orodnih telovadcev in kolonistov, ki niso znali iz arene prihajajoče telovadce in atlete hitro, pravilno in enakomerno na vse štiri oddelke razdeliti. To si je treba dobro zapomniti, da se v prihodnje ja nič več ne ponovi! Korak je bil poln in odločen, razstop in priročenje dobro. Pozdrav »Bog živi!« sicer dober, vendar pa zame premalo glasan, kajti 1100 grl mora pa dati od sebe že tako »štimo«, da se čuje najmanj eno uro daleč! Kolonisti so bili z malimi izjemami vsi na mestu.

Mučnemu valovanju I. dela 1. proste vaje je po enoglasni sodbi navzočih kriva nevihta oziroma »vrtinec«, ki je godbo (melodijo) enostavno odnesel v drugo stran, tako da je telovadci sploh niso slišali. To je bilo za hip in kakor bi odrezal, je bilo zopet dobro. Vihar je ponehal. II. del 1. vaje je bil prav dober, ostale tri, posebno tretja, pa so bile izvedene tako, kot še nikdar doslej. Ni manjkalo dosti in vaje bi bile izvedene naravnost vzorno. Radi tega pa gledalci tudi niso prav nič štedili s pohvalo in priznanjem. Vsem dobro znani strokovnjak, višji voj. častnik, je izjavil, da še ni videl tako dobro izvedenih vaj, kot so bile ravno orlovske na letošnji prireditvi in akoravno je že videl mnogo, mnogo telovadnih nastopov. To z zadoščenjem ugotavljam, ker je bila to tudi sodba vseh ostalih!

Pesem »Mi smo Orli« je napravila na vse navzoče jako mogočen utis. Zame pa je bila seveda podana zopet prešibko. Sicer sem v soboto pri skušnji malo pretiraval, ko sem zahteval, da je treba zapeti tako glasno, da se bo

Stadion: Pogled na občinstvo za časa prireditve.

slišalo po vsej Sloveniji, vendar pa vztrajam na tem, da bi morali ljudje najmanj eno uro na vse strani Stadiona povpraševati: Odkod pa to petje? Tako je in nič drugače! Fantje! Na vasi zapojejo samo trije ali pa štirje, mogoče včasih niti toliko ne — no in? Sliši se vas pol ure daleč ali pa še več! Radi tega prav nič ne pretiram, ko trdim, da bi moralo petje 1100 krepih fantov odmevati najmanj eno uro daleč naokrog.

Sestop in odhod je bil prav dober, le do prave defilacije še vedno nekoliko manjka. Kritje in ravnanje posameznikov, kakor tudi vrst med odhodom pri defilaciji, ki so štele po 12 telovadcev v eni vrsti, je bilo dobro.

Zastavonoše so napravili svoje delo pri nastopu prav dobro, le oni, ki so po nastopu pustili prapor S. O. Z. v jahalnici art. vojašnice brez nadzorstva in ne da bi komu kaj povedali, kratkomalo odšli, le oni niso storili svoje dolžnosti in vsekakor zaslužijo...

Bilo je tudi precej takih, ki se sobotne skušnje niso udeležili, kar se je posebno opazilo pri petju pesmi »Mi smo Orli«. Določeno je bilo, da se poje samo ena kitica in ne obe! Tu bo treba, bratje, temeljite remedure in več uvidenosti, kajti skušnja je za vse in ne samo za polovico nastopajočih. Treba se je zavedati, da ne gre tu za ugled morda samo načelnika S. O. Z., ki je prireditev vodil, temveč gre za ugled celokupne organizacije, za ugled nas vseh od prvega pa do zadnjega. Vsi se moramo zavedati dolžnosti v enaki meri in zopet vsi moramo biti veseli veličastnega nastopa in si šteti v čast, da smo člani tako lepe in mogočne orlovske organizacije.

Tako bratje! To so napake, katere sem opazil med nastopom. Vaša skrb mora biti, da se to v prihodnje ne bo več ponovilo! Mogoče je, da sem kje pretiraval na eno ali drugo stran, vendar se mi zdi, da bo vse držalo, kar sem povedal. Sicer pa mi lahko verjamete, da ni nastopa in naj bo kakršenkoli, ki ne bi bil podvržen kritiki. Dobro, koristno in neobhodno potrebno je, da na napake drug drugega neprestano opozarjamo, kajti le v tem je mogoč napredek. O glavni napaki, to je o številu nastopajočih, pa se še pogovorimo —.

Srčna vam hvala bratje za sodelovanje, za veliko požrtvovalnost, za prečute ure in trud poznih noči v telovadnicah, na tečajih, revizijah in tekmah! Da je organizacija s tem veličastnim nastopom ponovno pridobila na ugledu, nas mora vse iz srca veseliti! Ni pa to zasluga le centralnega vodstva, temveč je to zasluga vseh, vsakega posameznika, ki je sodeloval.

Še enkrat vam vsem sodelavcem srčna hvala! Bog vas živi! Bog živi našo organizacijo!

Bog živi!

Slovenska mladina v „Orlu“.

(Na akademiji orlovske družine »Dol pri Ljubljani« dne 29. aprila 1928 govoril
br. Tone Vindišar.)

Pomlad, ki je zdaj pri nas, je zbudila naše njive in polja, naše gmajne in lesove; je pokrila naše vrtove z zelenjem in rožami in je poklicala k novemu življenju vse, kar je zdravega in mladega.

Naša orlovska družina je zdrava in mlada; zato tudi mi nismo mogli drugače, kakor da danes pokažemo to svojo mladost in to svoje zdravje. Zato stopamo pred vas s svojim delom.

Vam, prijatelji, ki ste zaupali svoje mlade ljudi našim orlovskim vrstam, hočemo mi danes povedati, kdo smo mi Orli in kako živimo. Pa še vam, ki ste prišli med nas z nekakim nezaupanjem in dvomom, če bi res orlovstvo moglo mlademu človeku kaj koristiti, ko vendar vse to delo ni nič plačano — tudi vam se razodenemo!

Poglejte nas, poštejte nas!

Koliko nas je, kateri smo in kaj delamo!

Nam Orlom gre predvsem zato, da pripravimo sebi in celi naši družbi boljših in lepših časov, kakor pa jih imamo danes. Mlad človek v našem času hodi namreč precej drugačna pota, kot so jih šli naši največji in naši najboljši slovenski možje. Mi mladi to čutimo, da v mnogih ozirih ne delamo prav; prepričani smo, da nam bo treba v marsičem začeti drugačno življenje, ako hočemo, kakor želimo, priti do lepših časov.

Pokazal bom na par misli, ki jih mi vedno nosimo s seboj in jih skušamo uresničiti.

1. Mlad človek potrebuje svoje družčine; ne samo družčine v družini; tudi ven iz nje vleče mladega človeka, v družbo enako starih, enako mislečih in enako navdušenih. V tej družini šele se počuti res mladega in domačega, in šele tukaj občuti lepoto svojih mladih dni, ki bi mu drugače shirala in brez žara ušla.

Iz te družčine si izbere prijateljev. Mi, ki imamo prijatelje, razumemo, kaj vse je lahko dober in pravi prijatelj mlademu človeku. Prijatelj te podpira, te varuje in svari, da ne zaideš; on ti je v zgled in v veselo družbo. Njemu zaupaš, z njim se razgovoriš in nasmeješ. Pаметen prijatelj ti je v srečo.

Naš čas, prijatelji, pa ima bolj malo pravih in dobrih prijateljev; redki so, ki jim moreš zaupati in pravi mnogim gre samo za to, da sebe okoristijo, da v sebičnem boju bližnjega izrabljajo in ponižujejo. Pomanjkanje pravega prijateljstva in odkritega zaupanja je težka napaka naših dni in naše družbe.

2. Naša splošna izobrazba je pomanjkljiva. Kakor hitro se je za nami zaprla ljudska šola, mislimo, da je z izobrazbo in šolanjem končano; preradi pozabimo na knjige, časopise, predavanja in razgovore; takoj se vržemo samo na zaslužek. Za življenje okoli sebe se premalo brigamo; razmere v vasi, v občini, v narodu in državi nas prav malo brigajo. Samo da uživamo, da imamo mir — za vse drugo se ne zmenimo.

Za vse to mi mladi pravimo, da ni prav. Mi vemo, da potrebujemo izobrazbe iz knjig, časopisov, predavanj in razgovorov še vedno in to tembolj, čim slabše se nam godi. Vemo, da je skoraj vselej najmanj izobraženi najbolj reven — seveda le po lastni krivdi. Zakaj, kdor svoje izobrazbe ne izpopolnjuje v mladih letih, jo bo težko izpopolnil v starosti. Tedaj, ko si izbiraš pota v življenje in si staviš temelje značaja in načina

življenja — tedaj si mlad in ti je vse mogoče. Mi mladi se tega zavedamo! Prijatelji, nam vsem se bo šele tedaj boljše godilo, ko bo vsak izmed nas — poljedelec, delavec ali obrtnik in izobraženec — bolj splošno in bolj zares izobražen. To se pravi tedaj, ko bo vsak hodil z jasnim opazovanjem okoli, in se bo zanimal za vse življenje okrog sebe, v vasi in v narodu. Tedaj, ko bo vsak vedel, kaj dela in zakaj dela in bo mogel presojati, kje in kdaj se mu krivica godi. Šele tedaj bo vsak izmed nas jasno vedel, kaj sme zase zahtevati. Šele potem se ne bo dal nikomur zapeljati in izrabljati v nejasne ali celo škodljive cilje, v gospodarstvu ali v politiki. Mi vemo, da je samo neizobražene ljudi mogoče izrabljati in izžemati in samo s takimi je mogoče vprizarjati revolucije.

3. V nas mladih mora rasti močna narodna zavest; danes je šibka in nedomača. Zavedamo se, da bo na nas slonela bodočnost, da bomo mi gospodarji in vzgojitelji novih rodov, mi voditelji in volivci narodnega dela. Pa še to ne smemo pozabiti, da smo mi prvi, ki doraščamo v svobodni slovenski državi in da nosimo težko odgovornost in dolžnost: poskrbeti za rod, ki bo zdravjši in močnejši, boljši in bolj prijateljski, pa bolj slovensko zaveden. Zato moramo mi paziti, da v naših srcih zavest slovenstva ne obledi; ne sme nas plašiti, da je nas Slovencev malo! Ni nas mnogo po številu; toda smo nadarjeni in zdravi in imamo vse pogoje, da se močno razvijemo. Vsak posamezni izmed nas mora stremeti za tem, da postavi v življenje celega moža, vraslega in vsajenega kot hrast v to slovensko zemljo, da ga z nje nikoli in nihče zatreči ne bo mogel. V svobodni slovenski državi mislimo vedno na to, da še nismo vsi svobodni; da so še ob Soči in ob Dravi naši ljudje, ki čakajo na nas in upajo naše rešitve! Prijatelji, mi nismo vredni svobode in svoje mladosti, ako nanje le kedaj pozabljamo.

4. Spoštovanje in cena naše vernosti mora biti bolj globoka. Bodimo prepričani, da brez vere, ki nam jo je dala naša slovenska mati, ne bomo doživeli ne mi in ne naša družba nikoli lepših časov. Ne verjemimo, da je sreča samo v denarju in v bogastvu. Sreča je predvsem v srcu in samo v srcu. Če to vemo, mirno in zaupno, nam sreča ne more uiti.

Glejte, prijatelji, taka je naša mladost. Ne morete reči, da je lahkomišljena! Mlad biti se nam ne pravi, izživeti se v prostosti in neurejeni svobodi, uživati in pohajkovati. Nam je mladost lepa in delu in samo v delu. Šele po delu smo mi res mladi in veseli, zato, ker vemo, da tako prav delamo.

Naša mlada družina je vsega tega iskala in našla v Orlu!

a) Našla je tu svoje najboljše prijatelje! Mi vsi si med seboj rečemo bratje in to tudi skušamo biti. Brat nikdar ni sovražen svojemu bratu; ne izdaja ga in ne izrablja; nikdar mu ni krivičen. Radi prijateljstva se mi sestajamo ob večerih v društvu in na vasi, se tam porazgovorimo in veselo zapojemo. Radi bratstva mi nikoli ne pustimo, da bi kdo iz naših vrst zapravljal dobro ime in čast svojo ali svoje hiše; ne v pijančevanju, ne v pohajkovanju, še manje v vlačugarstvu. Tak fant ne more biti v naših vrstah in ne naš brat. Prijatelji, saj nam ni za denar, ki se pri tem zapravlja; denar si spet prislužimo. Nam je za razvado, ki omreži mladega človeka, katere se nikoli več otresti ne more! Za dobro ime nam je, ki je tako v nevarnosti.

b) Našla je v Orlu najboljšo izobrazbo. Mi prihajamo večkrat skupaj, poslušamo predavanja, beremo knjige in časopise; razgovarjamo se o vsem, kar se godi pri nas doma, v vasi, občini, v narodu. Odkrito vam lahko povemo, prijatelji, da nam ti večeri in razgovori v naši izobrazbi mnogo pomagajo.

Zato smo mi Orli! Ponosni smo na to; zakaj danes biti član slovenskega Orla, je častno! Vsi naši najboljši slovenski možje so bili v vrstah Orlov. Orel je tista slovenska družčina, ki zbira pošteno in zdravo mladino, ter jo vzgaja za srečno bodočnost Slovencev.

Toda, kakor je častno biti slovenski Orel, nam je to dostikrat tudi težko. Mlad človek le nerad in težko nadzira in kroti svoje neugnane in zdrave mlade moči. Težka je odpoved brezskrbni prostosti, pivnicam in pohajkovanju; biti odgovoren za orlovstvo, za čast in dobro ime svoje in svojih tovarišev.

Kljub vsemu temu pa naša orlovska družina zaupa v pomoč božjo in v svoje mlade sile in te težave znaguje. Ker upamo v uspehe, mi teh svojih dolžnosti in težav nikomur ne prikrivamo. Mi vedno, kadar zbiramo novih mladcev za naše orlovske vrste, to odkrito in jasno povemo: če boš naš, boš imel dolžnosti in boš soodgovoren! Prihajajo namreč k vam tudi taki, ki vabijo vaše mlade ljudi v svobodo in brezskrbnost, v prostost lumpanja in pijančevanja. Vedite, prijatelji, da ti vabijo v slabe družčine in njim ne verujte! Naša orlovska svoboda je urejena mladost, je bratstvo in resna priprava za življenje.

Veseli nas danes in smo vam hvaležni, da ste v tako lepem številu prišli med nas, pogledat nas in naše delo! Vaša udeležba nam je izraz vašega zanimanja in priznanja! Prav je, da nam s tem dajete korajžjo!

Z nami vi in z nami Bog — bratje in sestre — kdo bo proti nam?

Bog živi!

Priština.

»Junakom za križ častni in svobodo naroda 1389—1912—1924. Gradžani in vojniki mesta Prištine. Slava junakom.« — Ta napis stoji na Kosovskem spomeniku. Bratje, glejmo, da bomo tudi mi taki junaki, če ne z jeklenim mečem, pač pa z duhovnim mečem, s katerim premagamo slabe strasti. — Tukaj še ni razprostrl Orel svojih mogočnih kril, a upajmo, da pride tudi ta dan, saj nas je dosti slovenskih fantov tu. Združuje nas slovensko krščansko berilo, ki si ga med seboj izposojujemo. »Mladost« nam kaže z besedo in sliko krepke Orle. »Naš Dom« slika napredek vse slovenske mladine; »Kat. misijoni« nas seznanjajo s slov. misijonarji. Tudi tukaj je obširno misijonsko polje. Zastonj se slovenski fantje oziramo tu po gričih in hribih, da bi zazrli kje belo cerkvico. Zastonj se tukaj potnik na razpotju ozira na božje znamenje. Zastonj na večer poslušaj, da bi se zvon oglašil Mariji v pozdrav. — Na tukajšnjih tleh še-le spoznavamo Slovenci krasoto Slovenije in katoliških slovenskih običajev. — Že 15 mesecev nosimo vojaško suknjo, puška nam je mesto pluga. Pa vkljub temu hočemo poštene fantje tudi poštene ostati, nočemo zabresti v grdo, grešno zamazanost. — Vi pa, dragi bratje, ki bodete prihodnjo pomlad prišli, da nas izmenjate, utrujete se že doma, da se ne boste, kakor žal, marsikateri slovenski fant, naučili psovati, kar nam je najdražje, mater; ampak da boste značajni, v ponos Slovenije in v zgled Hrvatom in Srbom. — Ako boste nepokvarjeni ostali, le tedaj boste mogli, ko se vrnete domov, graditi naprej slovensko krščansko kulturo in si zagotoviti kot kosovski junaki večno čast. Na svidenje! Najlepše pozdrave pošiljam vsem bratom Orlom in Orličem. Bog živi! Št. Og. iz Kostivnice pri Rog. Slatini.

Zalec.

Dne 3. julija smo spremili k zadnjemu počitku bivšega našega načelnika br. Anthona Pakka. Mlad je še bil, 22 let mu je bilo. Dolgotrajna bolezen, ki si jo je nakopal pri vojaki, mu je izpila vso življenjsko moč. Preživljal je sebe le z delom svojih rok. Z boleznijo je zašel v hudo pomanjkanje. V veliko tolažbo mu je bilo, ker so se bratje prožnji v 5. številki »Mladosti« radi odzvali in mu pošiljali podporo, da je bil najhujših skrbi rešen. Zdaj je doma v večni domovini! Bog mu bodi plačnik za ves trud v orlovski organizaciji! Na svetu smo se mu skušali oddolžiti na ta način, da smo ga spremili k zadnjemu počitku v krogih (19 članov in 15 orličev) in dvema zastavama. Br. Turnšek iz Polzele se je ob grobu poslovil od rajnega brata; nobeno oko ni ostalo suho pri njegovih bratsko občutnih besedah. Počivaj mirno v Bogu!

Sv. Lovrenc na Pohorju.

Zadnji razgovor.

(V spomin br. Ivana Švajgerja, bivšega tajnika in predsednika ter vedno delavnega člana orlovskega odseka v Sv. Lovrencu na

† Ivan Švajger.

Pohorju, ki je letos na Vidov dan kot kraljev gardist umrl v belgrajski vojni bolnici.)

Brat Ivan!

Kako naj verujemo,
da Te na smrtni postelji ni tolažil pogled
Tvojih dragih domačih,
da Tvoje prvo mrtvaško ležišče ni bilo
odeto v ljubko pohorsko cvetje, natrgano od
rožnatih naših sester Orlic,
da Tvoje krste niso nosili bratje Orli ob
ubranem donenju domačih zvonov in
da Te naša žalostna pesem ni polagala k
večnemu počitku?

Bratje, kako da ne? Saj sem na kosovski
praznik svoje življenje položil na oltar do-
movine in mi je vojaški boben turobno dro-
bil pogrebno pesem!

Brat Ivan! Ali Ti naj pripovedujemo,
da si z ostrim nožem zarezal v naša or-
lovska srca,

da so iz naših oči tekale ob žalostni vesti
grenke solze žalosti in čisti biseri hvalež-
nosti:

za Tvojo besedo, ki je bila premišljena
in počasna kot Tvoj dolgi korak,

za Tvojo pesem, ki je bila mila in prijet-
na kot škrjančkov glas,

za Tvoj pogled in nasmeh — pogled in
nasmeh nedolžnega deteta in

za Tvoje orlovsko viteštvo, brat?

Bratje, razumem Vas, zato kmalu, prav
kmalu na svidenje!

Brat Ivan. Bratje Orli šentlovrenški.

Vojaško pismo!

Pozdravljena bodi domovina Slovenija, pozdravljena ponosna Prlekija, tisočkrat iskren pozdrav pa Tebi, »Orele« Središki, ki že dolgo vrsto let razprostriraš svoja mogočna krila ter zbiraš mladino pod svoje okrilje.

Akoravno obdan od vseh strani od močnega nasprotnika nisi se ustrašil truda in boja, katerega si imel in še imaš, ampak nedeljo za nedeljo poletel si v sosedne fare, ustanavljal odseke in tako sejal med ljudstvom duh in misel orlovsko. Zato pa si pridobil dobro ime in glas med ljudstvom, katerega imaš po celi Prlekiji in Medžimurski ravnini. Bilo je že v Tvojih vrstah veliko fantov, ki so z veseljem oblekli orlovski kroj, pa so ga iz nezadostnega razumevanja organizacije zopet slekli, ostali so pa oni, katerim je mar resno delo in procvit društva. Žali Bog, da mora veliko Tvojih fantov iti vsled stanovskih razmer po svetu za zaslužkom, vsled česar odsek veliko trpi. S tem se je tudi začela pojavljati malodušnost. Vendar bratje, naj Vas ne plaši malodušnost, ker tudi do sedaj ste vključili malemu številu s svojimi nastopi in prireditvami, zaprli nasprotniku sapo, javnosti pa razpršili vse dvome in pomisleke. Da so bili vsi Tvoji telovadci eni izmed prvih, pričajo pač mnoštevne diplome, katere so si prido-

rili na tekmah in ki krasijo naše lepe prostore »Društvenega doma«.

Dragi bratje! Akoravno sem molčal ter se le redko oglašal iz svojega vojaškega življenja, vendar sem bil v duhu kakor z Vami, tako z organizacijo v domovini, ter pazno sledil delu in razvoju Vašemu. Žalostnim srcem sem prejel vesti o smrti nikdar pozabnega duševnega voditelja g. kaplana in v cvetu mladosti se veselečega br. Feliksa. — Odšla sta od nas telesno, nikdar nam pa ne odideta iz duha. Ohranimo jima bratje v knjigi orlovskega življenja trajen spomin. — Bratje! Akoravno nam napadajo odsek, žalostni, kot mora tlačeči trenutki, vendar ne obupajmo, ampak korajžno naprej, saj vzhaja nam zarja, mladostno jutro, bodočnost naša, naši mladci, kateri bodo po dobrem vodstvu ki ga imajo sedaj, stopili nekoč na mesto naše ter nadaljevali naše delo in želi velike uspehe.

Še nekoliko dni, bratje, in zasijala mi bo svoboda, slekel bom vojaško suknjo in ako mi bodo življenjske razmere dopuščale, stopil spet v vašo sredo, nadaljujoč veselo orlovsko življenje. V imenu vseh bratov Orlov, raztresenih po raznih krajih širne države, pošiljam iskrene pozdrave ter Vam kličem na »veselo svidenje«. Bog živi! — Vaš brat F. K., Beograd.

TO — IN — ONO

Nove knjige.

Dr. Janez Ev. Krek. (1865—1917.) Za desetletnico njegove smrti napisal Trentar. Založila »Goriška Straža« v Gorici. Na prodaj v Katoliški knjigarni v Gorici. — Trentar, eden najimenitnejših prijateljev Krekovih, član »Šišci«, je napisal knjižico, ki prinaša sliko Krekovega življenja in dela. V velikih, krepkih črtah riše pisatelj obraz moža, duhovnika, politika, prosvetnega in združnega delavca, »moža slovenskega srca, evropskega formata in vseobsežne katoliške miselnosti«. Zelo zanimiva in deloma nova je slika Krekovega dela po posamnih sloven-

skih pokrajinah, posebno na Primorskem. — Ta knjižica bo izvrstno služila društvom za poučna predavanja, ker strnjeno prikazuje Krekovo delo. Pa tudi številni prijatelji in učenci Krekovi bodo ob Trentarjevi besedi obnovili spomni na največjega modernega Slovenca. — Knjižica obsega 68 strani in stane 6 Din. Na prodaj je v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Mali oglasi.

Zelo dobro ohranjen orlovski kroj proda brat, ki odhaja k vojakom, za 350 Din. Ponudbe na uredništvo »Mladosti«.

Vsebinska 8. številke: Dr. Josip Jeraj: Govor na čast apostolskemu nunciju Pellegrinettiiju. — Prosveta in vzgoja: Br. Janez: Zgodba treh src. — Urednik: Mehikanski junak. — Vital Vodusek: Jutranja pesem. — Lojze Golobič: Očka iz Čuril. — Winkler Venceslav: Molitev. — Organizacija: Jože Hvale: Javna telovadba na Stadionu. — Tone Vindišar: Slovenska mladina v »Orlu«. — Iz kraja v kraj: Priština. — Žalec. — Sv. Lovrenc na Pohorju. — Vojaško pismo. — To in ono. — Nove knjige: Dr. Janez Ev. Krek. — Mali oglasi. — Slike: Stadion, proste vaje članic. — Stadion: Pogled na občinstvo za časa prireditve. — † Ivan Švajger.

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
LJUBLJANA**

**K L I S A R N A
LITOGRAFIJA
OFFSETTISK
BAKROTISK
SVETLOTISK**

Prodajalna K. T. D.

Il. Ničman, v Ljubljani

opozarja na svojo veliko
zalogo poučnih knjig
lastne založbe. Prav po-
sebno pa priporoča govore
dr. M. Opeke:

„Brez vere“, Din 6.—, „Za resnico“,
Din 10.—, „O dveh grehih“, Din 12.—,
„Velika skrivnost“, Din 18.—, „Zgodbe o
človeku“, Din 28.—. Po pošti D 1.50 več.

Šolske zvezke

raznoverstne

poslovne knjige itd.

dobavlja p. n. trgovinam
najceneje

Knjigoveznica K. T. D.

v Ljubljani

Kopitarjeva ulica št. 6/II

Naša domača

**Kolinska
cikorija**

**je izborna in izdatna
Zelo priporočamo!**

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznoverstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradnje; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživljenje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

L. Mikuš, Ljubljana

Mestni trg števil. 15

priporoča svojo zalogo

**dežnikov,
solčnikov in
izprehodnih
palic**

Popravila izvršuje točno in solidno.

TRGOVINA

MARIJA ROGELJ

priporoča veliko zalogo raznoverstnega blaga za plašče, obleko in perilo, brisače, namizne prte, servijete, cvilih, fine nogavice za otroke, dame in gospode in veliko izbiro domačega izdelka. Perilo za dame in gospode. Izgotovljene obleke in plašči za velike in male, predpasniki za odrasle in otroke iz listra, klota, kontenine in šifona. Blago dobro, prav nizke cene!

POZOR

kje kupujete

KLOBUKE, SRAJCE

kravate, dež. plašče, dežnike in dr.
modno blago kupite najceneje pri
„AMERIKANCU“, Ljubljana, Stari trg 10

Kupujte pri lastnem podjetju!

DRUŠTVENA NABAVNA ZADRUGA V LJUBLJANI (LJUDSKI DOM)

ima v zalogi:

**vse potrebščine za kroj, telovadne oblike, telovadna čevlje,
poslovne tiskovine in knjige za odseke.**

Tiskovine za Čebello, — Zaloga knjig „Orlovske knjižnice“. — Zaloga vseh
potrebščin za šminkanje igralcev. — Sprejema vloge v Centralno Čebello.

Zahtevajte cenik!

Vzajemna posojilnica

v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi c. poleg hotela „Union“
obrestuje
hranilne vloge najugodnejše

Varnost nudijo lastna palača, nad polovico delnic hotela „UNION“, hiše in zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Posojila proti poročtvu, vknjižbi na posestva itd. — Denar se naloži lahko tudi po pošt. položnicah.

POZOR!

Najbolje in najceneje si nabavite vsa moška, fantovska in deška oblačila, dežne plašče kakor tudi srajce, kravate, naravnice, rokavice, nogavice, dežnike itd.

v novootvorjeni konfekcijski trgovini

Josip Ivančič, Ljubljana

Dunajska cesta št. 3.

NAJCENEJE se oblečete, ako kupujete
gotove moške in deške obleke domačega izdelka
JOS. OLUP Ljubljana
pri Stari trg št. 2, ki ima v zalogi tudi sukno in hlačevino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. Obenem se priporoča znana **POD TRANČO** kjer gostilna se točijo najboljša štajerska in dolenski vina.

J. NEŠKUDLA
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 35

tvornica cerkvenih paramentov,
zastav in pribora
izdeluje:

orlovske zastave, trakove in ima v zalogi ves k zastavam pripadajoči pribor.

Naročila in popravila se izvršujejo pod strokovnim vodstvom najvestneje in pod najugodnejšimi pogoji.

Proračuni, vzorci, načrti in vsa potrebna pojasnila franco in gratis na razpolago.

Telefon šte. 16.

Ustanovljena l. 1889.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedilnica)

Stanje vložnega denarja
nad 500 milijonov dinarjev.

LJUBLJANA, Prešernova ul.

Stanje vložnega denarja nad
1 milijardo, 200 milj. kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.